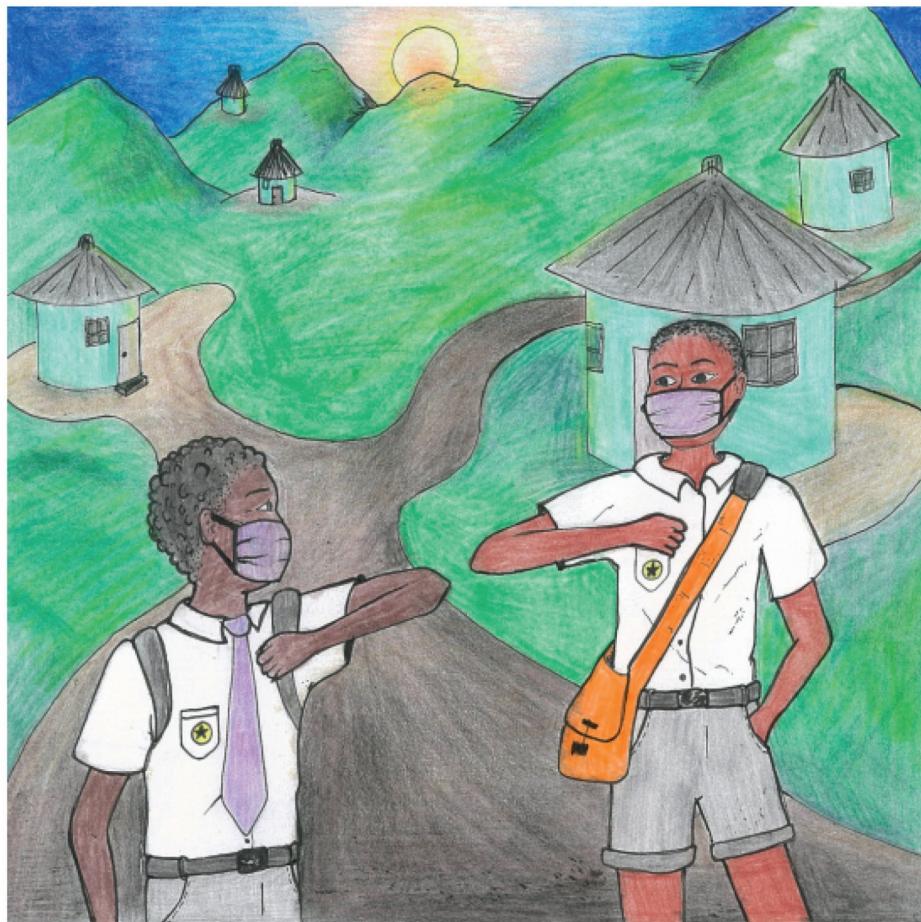

Langa u famba a ya exikolweni. U sukile ekaya ka ha ri mixo swinene.

Kaya ra yena ri le kule na le xikolweni.

U tsakile ku va a tlhelela exikolweni, hikuva xikolo a xi pfariwile tin'hweti to hlaya.

Endleleni, u yimile eka va Mandla.

Langa a nga si vona munghana wa yena nkarhi wo leha.

A va nga pfumeleriwi ku tlanga.

Vafana lava tsakeke va xewetana hi swikokola na
swikunwana.

Majaha ma ya emahlweni ma famba. Va langutele ku va exikolweni.

Va hisekela ku lava ku vulavula hi ku pfaleriwa.

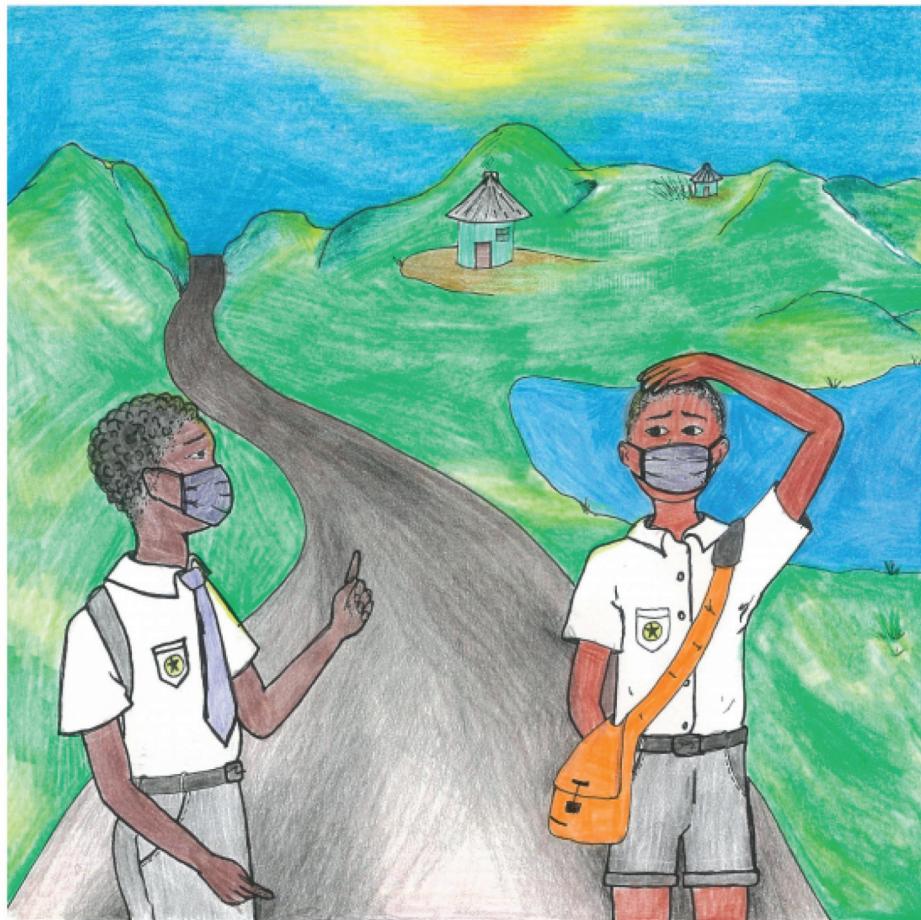
"Xana a wu endla yini ku tihlayisa eka vhayiras?" ku vutisa Langa.

"Ku pfuka ni mixo na ku hlamba mavoko. Ndzi hlamba mavoko nakambe loko hi nga si dya," ku hlamula Mandla.

"Ina, hi tshamela ku hlamba swandla!" ku pfumela Langa.

"Na ku tshamela ro ya ka mati," a engetela.

"A ndzi hamba ndzi tshama na vanghana va mina kambe sweswi a ndzi swi koti hikuva a hi fanelangi hi tshama na vanhu vo tala," ku vula Mandla.

"Ku na milawu yintshwa yo tala," Langa a koka moyo.

U fanele u pfala nhompfu na nomu loko u huma u ya ehandle. Loko u khohlolo, u fanele u pfala nomu wa wena hi xikokolo. Loko u hetile ku khohlola u fanele u ya hlamba mavoko ma wena," ku longoloxa Langa.

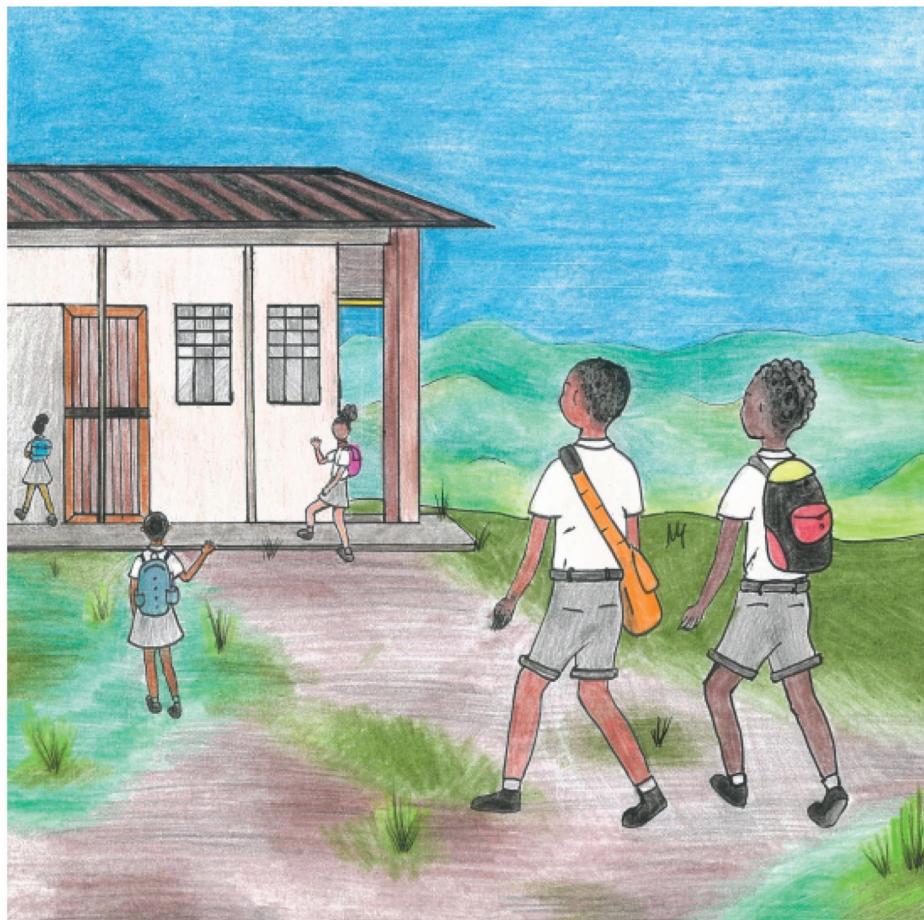
"Laha ndzi tshamaka kona, a ha ha swi koti ku tlanga bolo,"
ku vula Mandla.

"Laha ndzi tshamaka kona, vadyuhari a va ha swi koti ku ya
teka mirhi ya vona," ku vula Langa.

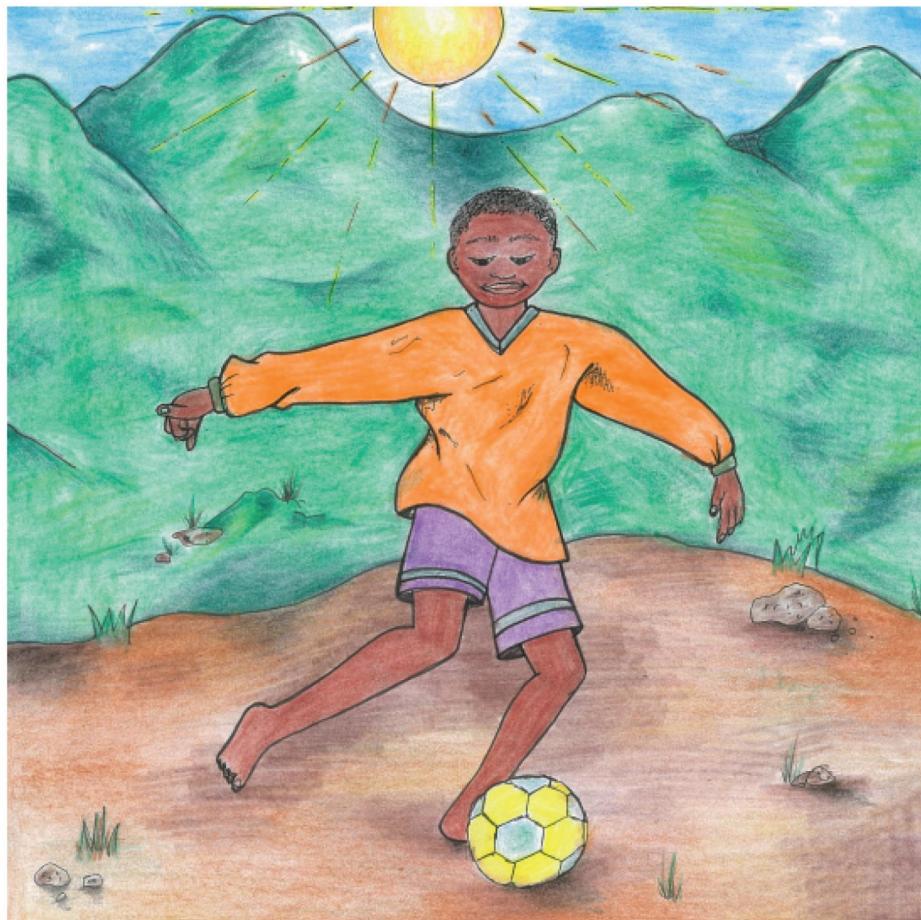
"Vhayirasi na ku pfaleriwa swi khumbile vanhu lava tshamaka etikweni," ku vula Langa.

"A ha ha swi koti ku ya edorobeni tanihi laha vutleketli byi nga yimisiwa," ku vula Mandla.

"Vanhu vo tala lava kumaka mali hi ku xavisa a va ha swi
koti ku xavisa," Mandla a yisa emahlweni.

Majaha ma miyerile sweswi. Loko va ri ekusuhi na le
xikolweni, va famba hi ku hatlisa.

Langa a ku, "Ku va ndzi tikuma ndzi endla xokarhi, a ndzi hlantswa na ku sweka. A ndzi vona mavonakule na ku hlaya."

"Mina a ndzi raha bolo. Ndzi pfuna manana, na ku hlaya tibuku ta mitsheketo," ku vula Mandla.

Majaha ya fika exikolweni hi nkarhi.

—Swivutiso

1. Xana a wu endla yini ku tihayisa eka vhayirasi xa Khorona? Hi kombela u hlamusela.
2. Eka pheji 10, majaha ma vulavula hi swa khale. Tsala marito ma vona onge va vulavula hi namunthha (sweswi).
3. Tsala marito ma vona onge va vulavula hi mundzuku (nkarhi lowutaka).
4. Mikarhi hinkwayo swa laveka ku pfala nhompu ni nomu loko u etshemula ni ku khohlola? Hikokwalaho ka yini?
5. Xana u vona onge *Covid-19* yi hlaele vanhu emugangeni na le madorobeni hi ndlela yo fana? Hlamusela.
6. Xana hi swihi swilo leswi u swi tsakelaka eka ndhawu leyi u tshamaka eka yona?

Buku leyi ya xitori yi huma eka swiviko swa
Xiyanimoya xa RX. Xiyanimoya xa RX i xitichi xa
xiyanimoya xa le ka inthanete, lexi nga xa vana no
haxiwa hi vana.

Xiyanimoya xi fambisiwaka kusuka eRed Cross War
Memorial Children's Hospital eCape Town.

Xiyanimoya xa RX xi pfuna vana ku rungula switor
hi timhaka leti nga ta nkoka eka vona.

[Endzela xiyanimoya xa RX](#)